

Este de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adica dupa momentul impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 " " "
" ptrariu " "	2 " " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" ptrariu " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde sunt a se adresa si corespundintele, ce priveagu Redactiunea, administratiunea sau speditura; câte vor fi nefrancate, nu sa vor primi, era celo anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditura: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 30 iunie/12 iuliu.

Situatiunea devine pre di ce merge totu mai amenintatorie. Acesta necesita poteri noue materiali. Ministrulu de finantie in 7 l. c. primi impoterire pentru contragerea unui imprumutu in suma de 200 milioane fl. v. a. incredintandu-se prevederei lui modulu contragerei, prin imprumutu de buna voia, sau prin inmultirea notelor de statu create prin legea d'in 5 maju a. c. sau in fine prin combinatiunea ambelor acestoru measure. Si pana la realizarea imprumutului, banca natiunale se indetorese a anticipa statului 60 milioane fl. v. a. ce i se vor returna celu multu in decursu de unu anu de la incheierea pazei, totodata se dan de garantia salinile de la Wieliczka.

Ameliorarile in armare, strasformarile pusceloru s'au inceputu in arsenalulu imp. reg. de aici, ele vor ave sistem'a armelor ce porta numele lui Lindner. Barbati de specialitate se esprimu favoritoriu supra acestei sisteme. Vom ave curundu insciintari despre proportiunea acestoru arme catra cele prusesci. Sosise tempulu pentru acesta strasformare, dupa ce e constatatu ca armele ce se incarca d'in deretru intre cu multu pre cele ce primescu umplutur'a pre gur'a tievei, neamintindu de tempulu perdutu cu vergu'a.

Armat'a imperatésca d'in Veneti'a incepe retragerea. In curundu tota poterea militara a Austriei va fi pre campulu de batalia de la medianopte, prevediuta — macar in parte — cu arme dupa sistem'a noua, in frunte cu arceiducele Albrecht ca comandante.

Aceste pregatiri ale Austriei, nu-i vinu Prussiei la socotela, de aceea césca a amaná stabilirea armistiului, apropiandu-se totu mai multu de centru. Nu scimu pana unde se va estinde intrevinerea Franciei, se dice ca gen. Frossard a primitu insarcinarea de la Napoleonu a declará in cortelulu principale alu Prusiloru, ca in casu daca Prusia va denega armistiulu, Francia va intrevini cu potere marmata. Acesta scire se raspandí de vr'o trei zile, nu se deminti, si totusi Prusia stá nemiscata, ma „Köl.Z.“ se esportora ca Prusia fatia cu Francia se póte incredintia armelor sale, mai multu de catu fatia cu Austria si Anovera.

In Italia inca nu s'a statoritu armistiutu. 9 zile decandu Veneti'a e a Franciei, si Francia n'a potutu inca medilocí incetarea inimicitiloru. Italia se crede legata de Prusia.

Alalta ieri se sperá schimbarea ministeriului si a sistemei. E de prisosu se spunemu bucuri'a cu care o accepta partea cea mai mare a diuaristiceii nemtiesei, sau cu alte cuvinte: diuaristicea disa nedependente. — „Debatte“ organulu guvernatoriloru magiari fece capetu sperantiei prin doctrinele ei ca schimbarea e justificata numai in lips'a cea mare. — Lumea o intréba ca: ocupatiunea inimica a partii medionoptiane a imperiului, nu e lipsa destulu de mare? se póte denega?

Maj. Sa Imperatulu, in fati'a pericolulu de navalire prusésca a supra Viennei, s'a induratu pre gratiosu a declará primariulu capitalei cumca Viena se va pronuncia de orasiu (locu) deschisu, in tocm'a ca Praga, pentru a departa de la ea stricatiunile ce i le-ar causá vre unu atacu. Insusi Maj. Sa e resolutu a remane in Viena pana ce numai i va fi cu potintia. Ministeriele facu pregatiri pentru mutarea la Buda. Se afirma ca ministeriulu de justitia remane aici ca autoritate centrale, era de la cele lalte ministerie remanu agenti sau comisari de curte. — Se intielege ca in mominte ca acestea se latiescu si unele sciri ce mai tardiu póte ca vor fi reduce. Atata de securu, ca ingrigerea e mare.

Pest'a 11. iuliu 1866.

(+) Alalta-ieri la 3 1/2 ore dupa mediadi a sositu Majestatea Sa Imperatésca in capital'a tierei. — Poporatiunea numai cu cate-va ore mai nante fuse insciintata, totusi s'a adunatu intru unu numeru mare spre intempinare. Curtea de la calca ferata, precum si stradele pre cari avea se tréca Maj. Sa, erau indesate de poporu. — In sal'a de acceptare la calca ferata era taverniculu, oficiolatele mai nalte, mai multi deputati cari mai sunt in Pesta, intre cari F. Deák, apoi o cununa frumoasa de domne de frunte. Eschiamatiuni entusiastice de bucuria anuciara ca momentulu multu doritu a sositu, si atunci eschiamatiunile frenetice mai resunara de cate-va ori caei Maj. Sa era degia in mediloculu nostru. — Cu o fatia gratiosa, aprinsa de suprindeero esi Maj. Sa d'in trasura, candu totodata primi omagiulu tavernicului si a tuturor'a ce erau de fatia, apoi se urca in o trasura de curte si intre vivate reinnoite trecu prin capitala in cetatea d'in Buda. Abi se odihni cate va mominte in palatulu regescu, si numai de catu érasí veni in Pesta spre a cerceta pre raniti d'in Ludoviceu. — Cercetarea gratiosa fu forte mangaitorie pentru bravii ostasi raniti, cari inca si-espimara bucuri'a prin vivate insufletite. — Intre raniti sunt muli romani d'in Transilvania mai alesu, apoi d'in Banatu de pe la Toracu, d'in graniti'a militaria, si d'in comitatulu Aradului. — Cu ore care mangaiare trebuie se amintescu ca cea mai mare parte a acestoru sunt usioru raniti si in curundu vor poté merge catra casa spre bucuri'a consangeniiloru. — Cu bucuria insufletitoare si multiamitoare ascultatu naratiunile acestoru bravi frati ai nostri, cari s'au luptatu cu bravura escelinta. — Chiar d'intre cei de nationalitate neromana, intre cari unu maioru serbu ni-a spusu, ca Austria n'are ostasi mai bravi ca romanii, si acést'a am ascultat'o cu cea mai viua placere, caei scimu bine cumca ostasi austriaci sunt renumiti de bravi. — Dauna si dorere ca atati eroi au trebuitu se péra mai fara succesu prin conducerea neistétia a comandantiloru. — Bunu e inse Ddieu, si caus'a drepta trebnie se invinga odata.

Totu eri s'a publicatu:

Provocare

catra poporele credinciose d'in Ungaria.

Man'a provedintiei ne-a apesatu tare.

In lupt'a in care devenii, nu prin voia Mea, ci prin poterea relatiuniloru, sa ruinat ver ce precugetare omenésca, numai incederea nu, ce am pus'o in bravura eroica a vigrósei Mele armite.

Cu atata mai dorerosa e perderea grea, ce cadu a supra siruriloru aceloru bravi, si inima Mea parintésca sentiesce, impreuna cu tote familiile ce au participatu, amaratiunea dorerei d'in acesta lovitura.

Ca se facu capetuluptei neegali, se capetu tempu si ocaziune a suplini lacunele escate prin speditiune, ca se concentrezu armat'a Mea in

contra trupeloru inimice ce pustiescu partea de medianopte a imperiului Meu; io, cu sacrificie mari, m'am invoitu in pretratari pentru incheierea unui armistiutu.

Si acum'a cu incedere deplina Me intoreu catra poporele credinciose d'in Ungaria, — catra aplicarea loru spre sacrificie dovedita in tempuri grele de repetite ori.

Intr'acést'a cautu se convina incordarea poteriloru tuturoru poporeloru imperiului Meu, ca legarea pazei dorite, sub garantie cuvincioase, se fie ascurata.

Credint'a Mea e firma, cumca fii capaci de arme ai Ungariei, condusi de sentimentulu credintiei traditionale moseenite de la stramosi, de buna voia vor alerga sub stindardele Mele in ajutoriulu consangeniiloru loru si spre ajutoriulu patriei loru periclitata nemedilocitu prin evenimentele resbelului.

Adunati-ve dar catu mai numerosi spre aperarea imperiului atacatu, fiti fii demni de strabunii vostri eroi, cari prin faptele loru eroice au impletitu cununa nevosteditorie spre gloria numelui magiari.

Viena, ie 7. iuliu 1866.

Franciscu Josifu m. p.

Nu sciu cum va fi traducerea oficiala romana credu, ca va fi bine a inlocui gloria numelui magiari. Dar candu tronulu si patri'a e in periclu, noi scimu alerga fora se fimu investiatu a intrebá mai antaiu: „ce-mi dai, se te scapu!“ Noi le facemu tote, mangaiarea nostra e in traditiunile innaltei case domnitore de a nu si uitá de unu poporu credinciosu!

Astadi la 9 ore ser'a Maj. Sa Imperatésca va parasi Pesta.

(V—u.) In centrulu Banatului 5 iuliu n. — Plecandu in 20 iunie d'in Viena si abtandu-ne prin Pesta, Oradea-Mare, Beiusiu, Aradu, Lipova, Logosiu, Caransebesiu, Oravitia, si Temesioara, condusu de interese mai cu séma natiunali, percursei in tempu de 14 zile aceste puncturi, aceste focarie natiunali cu timenturile loru — desi cam repede, dar in totu loculu standu cate o di doue si esaminandu impregiarile si opiniunea publica. Deci se-mi fie permis, a mi decopiat aci pe scurtu impresiunile si esperiintiele cu tota fidelitatea.

D'in Pesta am pre putinu a dice, pentru ca nu voiu se insiru — multe neplaceri, fatalitati si — misietati. Fatalitatea cea mai mare e, nentielegerea ce domnesce intre oménii nostri, incependu de la deputati pana la tencimea studiósca. A intratu intre ei unu spiritulu de partida si rivalitate ordenaria, spiritulu de anarhia; nime nu mai vre se aiba respectu de altulu, anume de celu mai maturu, mai adaptatu cu studie si esperintie politica, mai probatu in campulu luptelor, mai binemeritatu de natiune prin sacrificie reali, prin unu devotamentu curatu si consecinte alu totu trecutulu seu. Caus'a — unii o tienu ca ar jacé in acerulu celu necuratu alu civilizatiunei moderne, alci o cautu in spiretulu celu contrastu cu alu regimului, sau mai bine dicendu — alu regimelor de adi, si era alti curatu numai in — egoismulu si ambitiunea cea colosale a unoru omeni a-i nostri, altmintre forte geniali si energice, dar fora cultur'a inimci, fora totu sentiulu si scopulu moralu, cari omeni cu ori-ce pretiu, ma si pe cont'a causei celei sante, careia ei la vedere se paru a sierbi, voiescu peste nopte a-si face renume, fie acelu renume bateru si de — Erostrate! —

Cu inima desgustata parasindu d'in caus'a acést'a Pest'a, fie-cine si-póte inchipui, ce intiparire dorerosa a trebuitu se faca a suprami trist'a stare a campiloru si graneloru, ce se intindu pana 'n Tisa si de'n coce de Tisa, in tote partile, mai pretotindene catu tienu siesurile cele renumite, Canaanulu Ungariei. Cine n'a vedutu cu ochii sei, acelu nu si-o póte inchipui miseri'a ce infatisieza aceste tinuturi locuite mai cu séma de magiari! Erb'a e tota dearsa; fenulu n'a crescutu ca se-lu póta prinde

cos'a; graulu si secar'a in cele mai multe locuri nu se ridica de catu cate de o palma de la pamentu, au scosu niscari spicatie cu cate unu grauntiu-doue, cari — nu s'au coptu, ci s'au usucatu; porumbulu (cucuridiulu) abié ici-cólé a resaritu, dar a galbenitu si stá se péra. Par' ca s'a descareatu unu blastemu, o mania alui Ddieu asupr'a acestoru timenturi si locuitoriloru loru! Poporulu nostru numai intr'o parte, intr'o mica parte, anume acolo unde se afla elu mestecat cu magiarii, e si elu alinsu de acesta amara sorte. Catu incepi a te apropiá de deluri, de partile totu mai multu locuite de poporulu nostru curatu, par ca intri in alta lume. Binocventarea lui Ddieu te 'ntimpina d'in tote partile, ti suride d'in fie-care firu de ierba. Am vedutu secar'a mai mare d'unu stangenu, grau — aprópe totu asid de naltu, in spice cate de o palma, incarcate cu cate 40—50 de grauntie, fenu intr'o abundantia cum nu-si mai aduceu locuitorii a minte de lungu tempu, porumbu, la alu caruia vedere cautu se-ti rida inim'a; — numai póme nu pre sunt, era anume prune forte pucine. Destulu ca poporulu nostru prin aceste timenturi in partea s'a precumpentore in acesta privintia ar fi mangaiatu si chiar multumitu, si daca-ti dai in vorba cu acéia cari se mai ocupa si au ceva-si pricepere si de cele ce se petrecu in lumea mare, i audi cu unu felu de satisfactiune pronuncandu-se, cumca „ungurulu in dieta a vrutu se ne strice dar mil'a tatalui d'in ceru e cu noi si ne scutesce; pentru ca adeverulu si dreptatea sunt in partea nostra.“ Acesta judecata — desi nu logica, dupa logicea invetiailoru, dar pre frésca dupa firea poporului nostru, mie mi se pare o via dovéda — antaiu: despre moralitatea si pietatea poporului nostru, era a dou'a: despre aceea, cumca poporulu nostru, sau incaí cei mai destepti pricepu destulu de bine insemnitatea si dreptatea causei nostre natiunale, precum si — pedecelu si intrigele ce intempina ea. Ddieu se tienu moralitatea si religiositatea poporului nostru, apoi — se fimu convinsi, ca tote le vom devinge si le vom face de rusine!

Totu asid tiene poporulu nostru de o pedépsa a ceriului si reshoiulu celu cumplitu, ce ne mistuesce cele mai bune poteri — pe dieci de ani inainte; era caus'a acestui reshoiu elu cu mintea lui cea simpla nu póte se o cuprinda.

M'am incercatu a splicá unu saténu desteptu, de langa Temisiu — incercatur'a Austriei cu Prusia; i-am amintitu despre Schleswig-Holstein si cum a tramisu regimulu imperatéscau armat'a sa acolo departe, pentru ca cu prusii d'impreduna se mantiesca acelu poporu d'in jugulu daniloru, si cum l'au si mantuitu, dar prusii acum vreu ei se l'impreduna cu sine, pentru ca se-si marésca si intarésca tier'a, asidara vreu se faca o nedreptate, o faradelege mare, la ce au ingagiatu si pe Itali'a, carea a-semenca vre se cuprinda partea italianésca d'in monarcia. La acesta splicare si descluire omulu meu mi puse intrebarea: ca „Schleswig-Holsteinii sunt ei supusii imperatului? Séu dóra vecinii si unicii imperaticeii, cari si ci se ni fie facutu candu-va vre unu mare bine?“ — I-am spusu ca nu; „Ei bine domnule,“ disc omulu meu, „noi vrem ca tote poporele se scape de asupritorii loru, se fie dreptatea lui Ddieu pre pamentu, dar acum' vine rondulu la noi, supusii Imperatului cei pururea credintiosi si folositori tronului si patriei, se ne scape Imperatulu de cei ce impedece dezvoltarea si cultur'a materiala si natiunala, cu buna séma nu cu mai mare dreptate si cu mai blande medilóce, de catu se dice ca au facutu danii nemtiloru d'in Olstainu.“ —

Asupr'a dietei d'in Pesta opiniunea publica pe la noi si-a facutu judecat'a sa de multu si ca suna asiá: „Iupulu si schimba pérulu, dar nu firea“. Cu tote acestea d'in tote partile se apróba, incercarile de apropiare si capacitare, ce se facura d'in consiliulu unoru deputati ai nostri; pentru ca si celu mai simplu precepe, cumca candu n'ai altu judecatoriu, intiepletiunea

pretinde ca pana la impregiurari mai favoraveri se totu încerci a tracta cu nesocotitoriu drepturilor tale si a lu capacitate pre acela cu modalitatea cea mai crutatorie despre nedreptatea ce ti-o face. In privinta acest'a poporul nostru, elu simplu intr'adeveru e mai intieptu de catu multi d'in fiii sei cei cu capulu mare si cu sciintie — multe.*)

Causele nostre confesionali si cu deosebire scolele nostre populari, pe di ce merge totu mai mare ingrigire insufla barbatiloru nationali de inima; insusi poporul de rondu incepe a clatina d'in capu si a constata, ca — „asiè nu e bine!“ Asiè ierarci'a nostra, cea cu mari lupte si sacrificie castigata, in locu de a ni aduce binecuvantare, ea ni va deveni unu isvoru de confuziune si de pedece in calea dezvoltatiunei nostre nationale. Plansori au fostu, sunt si vor fi pretotindene, pururea, dar unele retaciri ale episcopatorulu mi se paru colosale. Cele ce mi se comunica in acesta privinta in Logosiu, Oravita si aiurea prin barbati de autoritate publica, m'au pusu la mirare. Anume modalitatea cum se rovediura si resolvara printr'o predica arcieresca socotele cele de multi ani incurcate si negrigit a le bisericee d'in Logosiu, cum se scotu d'in posturi, in urm'a intrepunerii si intrigeloru unoru domni straini, cei mai demni invetiatori, — cum se intempina si tratéza pre otii si invetiatori cei buni si meritati, precum de cea lalta parte, colo spre Aradu, cum se implinescu parochie, cu o data se redusera, cum se folosescu sesiunile parochieloru reduse, si peste totu, cum se incuiba totumereu celu mai nemarginitu absolutismu in bisericea si scolele nostre, — acest'a justifica dorint'a ce pretotindene incepe a se manifesta dupa sinodu bisericescu. Sinodu si éra sinodu!

Causele comuneloru mestecate stau balta; éra serbii se afla in posesoriu. — Alta data mai multe. —

(V-ii.) De langa **Temisiu** in 8. Iuliu n. — Asta data vinu a-mi continua raporturile d'in aceste parti, cu inima preocupata de cele mai dorerose impresiuni, ce de cate-va zile incepura a se respandi pretotindene prin tristele sciri sosite de pre campulu bataliei de la nordu.

Desi e unu adeveru nedeneabilu, cumca poporul nostru prin politic'a regimului presente se afla nemuliamitu in respectulu nationalitatei, éra inteligint'a lui chiar necagita; totusi nemuliamirea acest'a nici a alteratu, nici e in stare de a altera credint'a si alipirea romanului catra tronulu imperatescu, de carele elu e dedatu a-si legá sórtea si existint'a. Am observatu si constatezu aci, ca dupa minunatulu articlu de mai de unadi alu Albinei „Regimulu unguerescu si noi“, inteligint'a nostra cea mica, dar brava, de prin poporu, carea in aceste parti citeste „Albina“ cu diligint'a ce merita tota reconosciint'a, mai multu de catu ori candu e petrunsa de convingerea despre naturalulu semtiu dedreptatesi gratia a Imperatului, si causele si interesele MSale, poporul nostu totdeun'a si pretotindene le inbratiséza si le petrece cu cele mai caldure si mai pie oftari ale sale.

D'in acestea se pote pricepe, ca — intristarea si ingrigirea si doilulu poporului nostru pentru perderile cele infricosate d'in Boemia — e nespua! Sub acesta impressiune decurge nou'a recrutare, ce in dilele trecute, — acum a dou'a in cate-va luni — se ordena si se intetiesce prin organele politice cu rigore straoardenaria. D'in acesta mesura poporul nostru deduce, cumca lupt'a cea cumplita si nefericita totu se lungesce, era necadiurile Domnitorului si ale poporeloru sale — totu se marescu si se inmultiescu. De aci e invederatu, ca scirea ce de alalta-ieri incepu a se lati despre incercarile de pace, nu pote de catu se molcomésca spiritele amarite.

Aprapos! Fiindu ca fu vórba despre latirea si respandirea de soiri, desi nu voiu spune nemic'a nou celor'a de pre la sate, fie-mi totuti iertatu a observa aici pentru cei de pe la orasie, si mai vertosu pentru cei ce se ocupa de studiulu progresului si a referintieloru nostre populare si sociale, cumca canalulu prin carele se latiescu si respandescu cele mai multe sciri printre poporul nostru, sunt in prim'a linia — ovreii, dicu: ovreii; éra in a dou'a linia: derogatori si servitori dominanti. Acesti-a parte le citestu prin gazete, parte le audu de la stapenii lor; apoi se nantiege de sine, ca ei

sciriloru ce latiescu prin poporu, li dau direptiunea, carea li vine loru la socotela. Unulu d. e. dice betului romanu, ale carui grane frumose le-a ochiatu: „Mei frate, se scii ca se face pace si pretiurile graneloru au si inceputu a scade repede, dupa cum scii ca s'au urcatu ele la inceputulu resboiului;“ — altulu éra dice altuia, despre carele scie, ca i-a stricatu gerulu, séu i-a batutu petr'a granele: „Mei omule, Imperatulu vre se puna pace, granitiile tiereloru straine se vor deschide si bucatele vor se se urce iute in pretiu; cauta ca eu mai am cate-va in pretiurile de pana acum;“ — si mai incolo alu treile dice: „Mei! ai auditu ca Imperatulu a perdatu bataia si cauta se faca pace; deci acum n'are in catro, trebe se dee man'a cu ungurulu si se-i dee acestui-a tote cate le cere: — vai de acela care nu se pléca ungurului!“ etc. etc. E invederatu, ca fie-carele are argumentu plausibilu pentru scopulu seu, si totusi fie-carele — insiéla pre betulu poporu. Acest'a nu se intempla, si nu pote se se intemple acolo, unde poporul — séu elu insusi o desteptu, citeste gazete si se infórma elu insusi, — unu lucru pre care in pre putine sate l'am aflatu, — séu acolo, unde poporul are judi de cercu si jurasori, séu inca notari d'in senulu seu, mai cu séma inse unde are preuti si invetiatori, nationali, ce le seiu pretiul le tienu si citestu diariile romane, si se intereseza de binele poporului, informandulu pre acesta despre cele ce se intempla in lume — amesuratu adeverulu si interesulu seu propriu, éra nu interesulu altor'a. Doreru inse ca trebe se marturisescu, cumca conosciu tienuturi intregu, unde nu existe macaru unu barbatu, carele se se intereseze de luminarea poporului; am aflatu sate cu cate doi trei preuti, d'intre cari nici unulu nici ca scie de ce treba sunt acelea; — apoi nu preuti de cei lipsiti de venituri, ca prin Biharia, ci ou dotatiuni cum se cade de bune. Preste totu am aflatu, ca seracimea atatu intra preuti, catu si intra aploiatii nostri adese e mai zelosa si mai nationala de catu cei cu avere, cu lefe si venituri grase. Tote aceste fatale impregiurari ni ingreuescu lupt'a nationala, pentru ca d'in causa acestor'a ea nu pote fi compacta, uniforma, si prin urmare — eficace.

In legatura cu aceste elucubratiuni am se inferu aci o metehna diabolésca, cum se pare totu d'in sus atinsulu isvoru promanata. De vre-o optu zile in coce adeca incepusera a se respandi — mai alesu prin unele parti ale Carasiului — sciri preste sciri, cumca poporul magiaru — acusi in Sigidinu, acusi in Macau si Solnocu si — Ddieu mai scie unde, s'ar fi opunendu recrutatiunei ordinate de nou. Curundu dupa aceea apoi se sioptia sateniloru de prin tienuturi, cumca si orasiinii romani d'in Logosiu au otaritu a nu dá recruti! — Ce mirare deci, daca dóra poporul nostru undeva, unde nu are chiar pre nimene ca sé-lu lumineze, unde „lumin'a lunei si sarea pamentului“ nu sunt de catu niscari articli facuti pre bani, si ca sé adune bani, ar aluneca in retacire!*)

Ar fi acum sé incheiu, dar n'o potu face, fora a mai aminti inca ceva, ce mi pare interesantu. Cercetandu eu nainte cu trei zile pre preutul d'in satulu vecinu P. . . , lu aflaiu cu inca trei preuti si doi invetiatori cetindu articulu lui Balomiri d'in „Concordia.“ In fine i facura urmatorea critica, scurta, dar buna.

„Minunata ideia are dlu Balomiri despre solidaritate; — definitiunea domniei sale in tocmai se potrivescu si la — anarcia.“

„Prin tote vorbele sale cele multe dlu Balomiri vre se dovedesca, cumca cu intrarea sa in diet'a d'in Pesta — n'a stricatu nimica causei romane d'in Ardealu; dar elu nici nuse încerca a areta, cumca — ce a folositu causei? — ?! Asiedara domni'a sa se vede a nu fi venit, de catu pentru cei bieti 5 fl. la di. Si elu se face orbu, se face a nu precepe, cumca care deputatu romanu ardelenu intra in diet'a ungueresca si ie parte la lucrarile ei, acela prin acest'a a) i recunósce competint'a a supr'a tieroi, séu celu putinu a supr'a cercului, ce representa elu; b) intra in solidaritate cu ea si e detoriu ai respecta conclusele.“ — La acestea cu am adausu si repetiescu si aice: cumca noi cei de d'in coce — n'avem nici competint'a, dar nici causa de a ne mesteca in trebile ardeleniloru. Uniunea insasi, bine si fora patema si preocupatiune judecata, si-are partea sa si forte buna si forte rea pentru nationalitatea romana, dar chiar asiè, si — pote ca si mai in

mare mesura, si pentru tronul, si monarcia. Deci — nu ne pasa, invoiésca-se fratii nostri d'in Ardealu la ea, séu nu. Atata inse avem si dreptulu si detorint'a de a pretinde, si se pretindemu in virtutea celui mai esentialu principiu comunu conductoriu alu nostru, ca ori-ce s'ar face in acesta privinta, se se faca — de nu prin totalitatea, celu pucinu prin o majoritate catu mai imponente nationala; si totu de un'a vom condemna fora crutiare si vom infera-o de — nebuna si perfida — sfastosia particulariloru, precum si ver ce intreprinderi separatistice ale vre-unei minoritati, ma de ar fi acelea — Ddieu scie, catu de brillante. — Cine nu simte si nu precepe important'a si adanculu motivu alu acestei pretensiuni, acela — e departe, departe de a fi calificatu de reprezentante nationalu; acela — siéda a casa si caute-si de ale sale private!

In fine rogu pre onorata Redactiune a acestei foi, se aiba bunetatea de a lua notitia si a infrunta cum se cade mintiunile cele reutacióse, ce de unu tempu in coce ca d'in sistema incepu a le propaga „Arader Zeitung“ despre Roman'a, politic'a si scopulu inarmarii ei, etc. Cei ce conosciu mai de aproape referintiele acestei gazete magiarone, sciu pre bine, cumca acele slabe corespondintie, datate d'in Bucuresci se fabrica in Aradu, si sunt inspirate de patronii acelei foi, cari se numera la clic'a lui „Eöt-vós-Andrássy-Gorové“, de catu carea mai neamica nationalitatei nostre — nu conosciu.

BUCOVINA.

Afaceri bisericesci.

(Continuare.)

Petrusi de asta incredintare acum, ca alta data, se scie bine cine au miscatu causa acest'a de multu, de multu, chiar inainte precum si dupa anul 1848. Éta si petitiunea de'n numitulu a,*) despre care se scie forte bine de la cine au pornitu, la care am conlucratu cu clerulu, si in care, pe langa autonomi'a tierii, pe langa recunóscearea si asigurarea nationalitatii ei, am cerutu: ca „Pretiloru se se dee o léfa de'n fundulu religianariu potrivita trebuintieloru tempului, congrua de acum fiindu cu totulu neajungatoria,“ precum si ca fundulu religianariu, carele este avere drepta a bisericee nostre, daruita ei de parintii nostri, domnii stapenitori si boerii Romani, sé i se dea ei, punendu-se sub administratiunea unui comitetu compusu de'n preoti si mireni, fi ai acestei biserice.

Nu am doritu noi dara imbunetatearea clerului, in florirea bisericee?

Nu am fostu noi acei, care ne am interesatu si in altu felu pentru acesta in florire? Nu am cerutu noi totu de pe atunci radicarea unei metropolie, care, unindu mai strinsu partile despartite a le bisericee nostre, sé o intarésca mai bine, nu am cerutu si infiantarea sinddeloru, ca se se vindice anume bisericea de aici de administratiunea cea viciosa si stricatore, sub care gemea si de care ea au suferitu atatu de multu?

Daca de atunci s'au reformatu macaru intru ceva, putinu in adeveru, asta administratiune, se scie ca acest'a a fostu numai rezultatulu celui antaiu sinodu, adunatu atunci; inainte de 13 ani, si la care am avutu si noi onorea si multiamirea a ne impartesi.

De s'ar fi tienutu si de atunci sinode regulatu, pe fiecare anu macar odata, ca pre demnulu si cuviósulu nostru cleru s'ar fi bucuratu de multu de implinirea tuturor cereriloru si dorintieloru sale, si ar fi avutu impreuna cu noi fericirea nespua, dorita si chiamata de noi cu tota caldura si de'n tote poterile inimei, de a vidé astadi delaturate si alte multe rele scaderi de care ne suferu bisericea si pana'n óra de fatia.

De am fi avutu sinode, atunci cu poteri unite mai lesne am fi respinsu totu pericolulu ce amerintia anume de diece, cinci sprediece ani in coce bisericea de'n partea propagandei si proselitismului strainu; desi singuri, totu ne am facutu si atunci detori'a prin deputatiunile, adresele facute la guvernulu de aici, la Majestate, la patriarculu de'n Carlovietu, la cei lalti eppi ortodocsi, cerendu de la toti ajutoriu si aperature.

Éta fapte, éta dovedu: de dorimu noi sporiarea, intarirea, in florirea bisericee si a clerului. In urma, candu vom avé sinode, — acaror'a infiantare ne'ntardiata trebuie sé o ceremu toti

cu unu glasu si fara continere, — in care clerulu ca fi si fratii intr'o bisericea si natiune, vor conlucra, se vor consulta impreuna, vor cere in comuna intielegere tote reformele, tote indreptarile si imbunetatile trebuitorie si folositorie; candu, dupa dis'a unui luminatu si cuviósu Arhieru, trebile bisericesci se vor trata astafelu dupa canone, si administratiunea loru va fi asiedata pe basa constitutiunala, — de vreme ca nici canonele nici timpulu nu mai ingaduie vre unu felu de monopolu séu autocratie in asta privire, — atunci nu va mai fi locu nici pentru intrigi si mintiuni, ca acele pomenite mai sus, atunci incercarile de a despartí clerulu de partid'a nationala vor fi si mai zadarnice, atunci se vor deosebi pre lesne acci cari nu se inchina ideiloru egoismului séu ambitiunei proprie, si care in viet'a loru publica si privata nu au doru mai ferbinte, nu ceru si conosciu mai mare fericire de catu in florirea si intarirea santei bisericee si a scumpei sale natiuni.

Cine e miscatu totu de aceste motive, cine e condusu totu de aceste principie, aceste doué conditiuni nedespartite si neapurate a le existintie nostre morale si materiale, si le recunósce a fi predominantie preste tota diferentia opiniiloru politice, preste tote alte interese, acela de'n capulu locului e unitu cu noi, pe acela lu salutamu cu bucurie ca pe unu tovaresiu pe calea nostra; — numai acela dara se pote despartí de noi, care ambla pe alte carari. — Cernauti, Fevruariu 1862, Emanuilu Stircea; Baronulu Alesandru Vasilecu; Georgiu Flondor; Georgi, Alesandrusi Nicolai Hurmuzaki. Iancu Kostinu, Alesandru Grigorce, Teodoru Buchental, Fratii Popovici, Nicolai Kirste, Alesandru Kostin.

(Va urmá.)

De pre campulu de batalia.

De la médiadi. Italianii trecura marti preste riulu Po intre Ostiglia si Ficcarolo. Ei se apropia totu mai tare de patrunghiulu cetatiloru. Pana acum'a nu s'a intemplatu atacu, caei trupele imperatesci, cate mai remanu in Venetia, sub comand'a arciducelui Rainer, au sé grigésca numai de cetati daca acestea vor fi atacate, ele le vor apera pana la sosirea comisariului francescu, caruia se va predá teritoriulu venetianu.

Maresialulu arciduce Albrecht vine d'in Italia, asidere si loc. de mar br. John. Inalt'a Sa imp. arciducele e numitu de comandante, éra John de capu statului moioru. In acesta calitate vor merge curundu la armata de medianopte

De la medianopte. Mensdorff a sositu in Viena, fu primitu ieri de Maj. Sa. Speramu a vedé curundu descrierea luptei nefericite de la Königgrätz d'in 3 Iuliu. Si pana atunci, facemu sé urme aci cele ce le dice diariulu oficialu prusescu despre acesta lupta: „Pana acú s'a adeveritu ca 13—20,000 de prinsu sunt in mani prusesci, 120 tunuri si 3 stéguri. Prinsi se totu mai aducu in numeru mare. Armata imperatesca intréga fuse in lupta contra celor prusesci, precum se dovedescu cu cei prinsu, cari porta unifórmele tuturoru corporiloru austriace. Benedek, care pregatia ofensiva pentru acesta di, conduse insusi armata austriaca. Candu la 2 óre d. m. se atacá pusetiunea cea forte tare a austriaciloru in dosulu de Bistritz, si armata austriaca-sassona fu silita sé se retraga, atunci Majestatea Sa regele se puse insusi in fruntea calarimei, si retragerea austriaciloru se straoformá in fuga repede. Intre comandantii austriaci raniti se numescu arciducii Vilelmu si Iosifu precum si comandantii de corpori Thun si Festeits. O depesia d'in Horzitz cu datulu 4 Iul. 8 1/2 óre sér'a inscintieza trei arciduci raniti si pe principele Liechtenstein de prinsu. — In 4 Iul. sér'a sosl in cortelulu principale alu Maj. Sale (prusesci) loc. de mar. Gablenz pentru a face armistitiu. Dupa lupta, facu impressiune convenirea regelui cu principele de coróna, ce se intempla sér'a la 8 óre, dupa imbratisiare, regele pre campulu de batalia puse fiului seu ordulu pour le mérite. — La lupta au participatu cam 1500 de tunuri.

Prusii au trecut granitiile Bavariei, atacandu óstea acestei tieri la Kissingen. Lupt'a tienu marti si mercuri. Resultatulu, unele telegrame l'atribuescu Bavariloru, altele afirma ca inca nu e cunoscutu.

*) Ba o pricepu acest'a pre bine si — demagogii, si ciarlatanii si rabulisti, dar nu li vine la socotela! Observ. culegatorului.

*) De securu ca e intru interesulu statului a grigi de acesti scornitori. Rod.

*) Vedi si Brosiur'a: Zur Begründung der Bukovinár Landespetition, (pag. 9. 38) Wien 1848.